

KOIVISTON viesti

Nro 5 Toukokuu 2010

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Tiedättekö?

1. Kuka on kirjoittanut kirjoituksen *Palasia Koiviston historiasta*, joka kirjoitus oli v. 1910 Viipurilaisen osakunnan julkaisemassa *Kaukomieli IV*, kotiseutututkimuksia?
2. Minkä niminen koulu toimi Koivistolla ensimmäiseksi?
3. Minä vuonna perustettiin Koiviston palovakuutusyhdistys?
4. Mille Koiviston kunnan alueelle vahvistettiin asemakaava v. 1943?
5. Kuinka monta alusta kuului Koiviston kauppalavastoon v. 1907, jolloin koivistolaisten omistamien laivojen lukumäärä oli suurin?
6. Mihin tarkoitukseen käytettiin piikkikalaa?
7. Kuka oli pisimmän ajan Koiviston kunnallislautakunnan esimiehenä?
8. Mitä sanottiin Koivistolla kuliksi?
9. Minä vuonna Koiviston Viestin ensimmäinen numero ilmestyi?
10. Mikä Koiviston nuorisoseuroista oli saanut ennen sotaa Koiviston nuorisoseurapiirin hiihtokilpailuissa kilpailtavina olleet kiertopalkinnot kaikki omikseen?

Vastaukset 8:lla sivulla

Vesikansaa eleli Koiviston kylissäkin

Reilu parikymmenpäinen koivistolaisten kyläyhteisöjen edustajien joukko oli huhtikuun lopulla koolla Vesikansan Nuorisoseuran talolla Hollolan Paimelassa Vesijärven rannalla.

Kylässä on karjalaisiirtolaisten keskittymä, ja pääasiassa heidän ylläpidettävänä nuorisoseuran talo, jossa koivistolaiset nyt kokoontuivat, on ollutkin. Talo saa tulevana kesänä kylkeensä uutta laudoitusta ja vielä joskus huvilamaisen verannan vanhan ajan malliin. Tähkypäiden ahkeran mallin mukaan on hyvä kyläyhteisyyttä ylläpitää niin nyt kuin varmasti ennen Koivistollakin.

Kokoontumisen ideana oli vaihtaa kuulumisia eri kylien ympärille kehkeytyneestä toimeliaisuudesta, jakaa ideoita, vinkkejä ja kokemuksia, oppia toisilta ja suunnitella tulevaa. Tuskin Anja Talo-Lehto ja Pertti Lehto arvasivat, että saisivat paitsi konkreettisia ohjeita Patalan kyläkirjan tekoon, oman kylän karttapohjan myös värssyn vielä suunnitteilla olevan kirjansa sivulle: ”Mää saae Patalaa, Patalaas on matalaa”. Tuon loitson on muuten taltioinut Penttilän kyläkirjan tekijä Alli-Katriina os.Kaukiainen.

Tuula Agge Eestilä-Ingertilä-Jaakkola kyläyhteisöstä kertoi karttahankkeensa tämänhetkisestä tilasta. Jorma Agge on topografisia karttoja apunaan käyttäen tehnyt uudet karttapohjat mm. Koiviston saarilta. Ja saarille on puolestaan tehty merkittyjä kulkureittejä mm. Saarenpään kylästä linnakkeelle, Borsviikin lahteen ja Eestilään. Putrohiekatkin karttojen ja reittien avulla löytyvät.

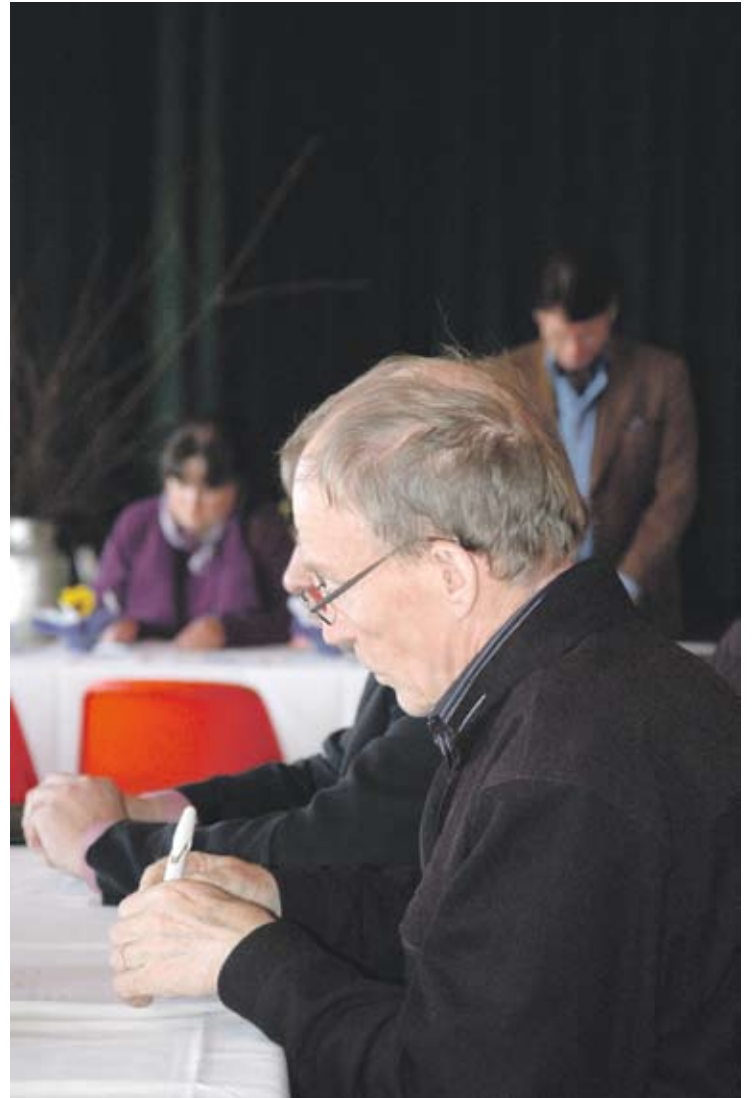
Risto Putus ja Kata Aaltonen kertoivat Härkälän, Olli-Pekka Lehto Vatnuorin ja Keijo Ratia Humaljoen kuulumisia. Humalajokelaiset kokoontuvat pääasiassa kesäjuhlilla. Härkälässä toimitaan Härkälän koulupiirin ympärillä, kotiseuturetkiä tehdään, viiri on suunniteltu ja pihapiiriäkin kartoitettu. Vatnuorin väki on ollut erityisen aktiivista, kuten viime lehtien piirakkapäivien yhteydessä on voitu lukea. Vatnuorin kyläyhdistys on rekisteröity yhdistys. He ovat julkaisseet useita kirjoja mm. Olavi Hovin Vatnuori, kylä meren sylissä, Taavi Peltolan Hunkiin hautautunut kylä ja Sirkka Moisio toimittamana Vatnuori muistoissain, evakkotarinoita. Aktiivisesti he ovat myös etsineet ja tunnistaneet valokuvia ja

järjestäneet hailijuhlia. Silti tuon nykyisin sotilasalueena olevan Vatnuorin niemen väki kokee aitoa huolta siitä, mistä ja millainen jatko kylätoiminnalle.

Penttilästä ei ollut muuta uutta kerrottavaa, kuin se, että talojen mallin taltiointi nukkekotimaisina pienoismalleina on käynnissä ja pyritään mallintamaan muillekin ideaksi ja innoitukseksi. Esko Kaukiainen ja Virpi Huhtanen kertoivat Rautasen komean kyläkirjan synnyn vaiheista, ja opeista. Römpötin kylän väki on käytännössä lähes samaa kuin Rouskun sukuseuran porukka. Tuula Rauhola kyselikin, mistä väkeä saataisi lisää aktiiviseen kylätoimintaan.

Valokuvien penkojaiset

Jos Eistilä-Ingertiläiset ovat olleet ahkeria karttapohjien tutkijoita, ovat he kunnostautuneet myös valokuvien arkistoinnissa ja tunnistamisessa. Jo 900 aikalaiskuvaa on skannattuna. Kuvien henkilöiden

tarinat pyritään kiinnittämään aina paikalla olleisiin taloihin. Kuvat tullaan taltioimaan verkkoon, kunhan projekti etenee. Verkon hyviä puolia painettuun kirjaan nähden on ainakin se, että lisätietojen ja tarkennuksia voi hyvin päivittää aikaisemmin tallennetun tiedon rinnalle. Näin verkkosivut

toimisivat elävänä arkistona.

Tapaamisessa ideoitiin ja esiteltiin myös ajatusta siitä, että koivistolaisia valokuvia voitaisiin joukolla tutkia, henkilöitä, paikkoja ja tapahtumia nimetä ja sitten skannata arkistoon. Yhteisessä tilaisuudessa ei tarvitsisi postittaa ja luopua rakkaista aarteistaan, vaan

albumeista voisi kuvat tallentaa tilaisuudessa. Mietittiin sopisiko tapahtuma Koiviston juhlille vai pitäisikö järjestää erillinen tilaisuus kesäjuhlien ohjelman ollessa jo nyt aika täysi. Ajatus jäi muhimaan.

jatkuu sivulla 5

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Tanskalainen maajussi

Jos ennen pitikin oikein merille lähteä nähdäkseen uutta ja toisenlaisia kulttuureja, voi nykyisin sohvalta maaten kulttuurimatkailla ympäri maailmaa. En ole ihan varma kokemuksen syvyydestä verrattuna omaan todelliseen kokemukseen, mutta samalla sohvalta makailen itsekkin usein. Olen aivan koukussa kahteen televisiosarjaan, molemmat FSTV5 kanavalla. Toinen on se Stromsö, jossa kaikki kotiaskareet onnistuvat iloisen nuorekkaasti. Nikkarointi ja käsityöt onnistuvat niks-naks ja uutta ja kaunista syntyy koko ajan. Siinä voi sitten yrittää saada noustua siltä sohvalta leikkimään stromsöä, eli yrittämään jotain uutta, ihanaa ja luovaa rakennelmaa omaan kotiinsa. No kasvilava tuli rakennutettua vanhasta ovenkarmista ja punamullan väriseksi maalattua, niin että joskus ne stromssöt onnistuvat täällä suomenkielisessä idyllissäkin.

Tuo tanskalainen maajussi puolestaan kertoo nuoruuskaisesta, joka haluaa elää maalaiselämää työskennellen mahdollisimman paljon vanhan elämäntavan ja entisaikojen työskentelytapojen mukaan. Siinä maistuu elämä ja tuoksuu flanellipaidan hiki Stromsöä aidommin. Niukkuus pakottaa saituuteen, omakekoinen omenahuhu pilaantuu, satoa saa kourallisen ja nuorikko ei ilmiselvästi aina pidä kaikista ideoista. Mutta aitoa, lämminhenkistä ja erityisesti kulttuurihistoriallisesti arvokasta ovat maajussin työt ja toimet. Jussin mielestä kulttuuri häviää, jos se on tallessa vain kirjoissa, jos kukaan ei osaa enää toimia vanhan mallin mukaan. Viimeksi pieni kaurapelto niitettiin viikatteella. Viikatteella jossa sepän takoman terän ja puuvarren lisäksi oli kevyt, saarnesta taivutettu ohjainkehikko, jonka avulla leikattu vilja paremmin kerääntyy kuhilaaksi niputettavaksi, ja jonka maajussi itse rakenteli käsityökaluilla verstaasaan.

Kuinka paljon käden ja tekemisen taitoja on oikeasti jo hukattu? Museossa voi katsella videolta tallennettua punkkikalastuksesta, mutta vieläkö osataan lapiot heittää jään alle ristiin, vieläkö osataan heittolapio tehdä? Onko se edes tarpeen? Onko jotain mitä vain Koivistolla osattiin, mutta mikä on juuri painumaisillaan osaamattomuuden unholaan? Heinäharavan osaa vielä joku vanhempi appi tehdä, mutta osaako kukaan muu? Lehden lopusta löydätte pienen ilmoituksen, jossa Ari Karhu etsii koivistolaisen puukon malleja, tietoja koivistolaisista puukkosepistä. Tehtiinkö Koivistolla puukkoja, minkälaisia? Stromsöön sijaan Rämssöössä halutaan tallentaa aitoa koivistolaista perinnettä ja jatkaa osaamisen ketjua osaamisella.

Hartaast'

Kastarit

Valmistelemme parhaillamme (ison) pikkutyttöemme seitsemänsiä kastepäiväjuhla. Siivoamme ja mankeloimme pöytäliinoja. Vieraiden kanssa on sitten kiva leikkiä ja ehkä he tuovat lahjojakin. Pikkutyttö on pyytänyt perunalastuja ja muumi-limsaa tarjoiluun. Pöytään laitetaan valkoinen kakku, jossa on yksi valkoinen kynttilä.

Valkoinen kakku saa muistuttaa kasteesta. Valkoinen tuntuu olevan kasteen väri, kastemekon väri. Me saamme muistella Hilma-tädin ompelemaa kastemekkoa, jossa on kastettu mummo, isotädit ja -eno, äiti, tati, eno, äidin serkut ja pikkutytön poikaserkut. Muillekin on mekkoa lainattu ja onpa se ollut serkkutyölläkin nimiäissään päällä. Oma pikkutyttöemme oli kovin suloinen tuossa mekossa vaaleanpunaisine nauhoineen.

Kun kirkossa puetaan valkoista päälle, muistellaan sitä, ettei oma puhtaus riitä. Omat vaatteet eivät ole Jumalan juhliin kyllin puhtaat. Tarvitaan lainavalloista: Jeesuksen puhtautta, joka puetaan meidän päällemme. Niin kuin tuo suvun kastemekko puettiin pikkutyttöemme päälle.

Hän tarvitsi tavattomasti hoivaa ja tarpeittensa huomioimista, kykenemättä itse huomioimaan hoivaajiensa tarpeita. Hän ei kyennyt pitämään itseään puhtaana. Ei edes itse pukemaan päälleen juhla vaatettaan. Kaikkeen hän tarvitsi apua, kaiken hän tarvitsi lahjaksi. Siitä kertoo kaste. Siksi toimitimme sen lapselle; koska aikuisena hän ei ole sen kykenevämpi puhdistamaan itseään Jumalan edessä tai tarjoamaan Hänelle vastarakkautta huolenpidostaan. Nyt setsenvuotiaana ja sitten aikuisena hän joutuu ottamaan, saa ottaa koko Jumalan rakkauden vastaan lahjana.

Vietämme kastareita kertoaksemme pikkutyttölemme hänen kasteestaan. Hänhän tosiaan oli niin pieni, ettei muista omia ristiäisiään. Ja iloitaksemme siitä, että hänet on kastettu. Ja että Jumala on kasteen antanut. Koska Hän ymmärtää, että tarvitsemme käsinkosketeltavan (märkiä) vertauskuvia siitä, mitä Hänen rakkautensa oikein merkitsee.

Taidankin selvittää, koska minut on kastettu. Voisi ostaa vaikka leivoksen juhlan kunniaksi.

Kaisa Koivula

Arkkitehti Josef Stenbäckin suunnitteleman Koiviston graniittikirkon säilynyt lattialaatta ja sen kaunis ornamenttikuvio on tänä vuonna innoittamassa kaikkia koivistolaisia kädentaitajia. Näyttelykutsusta selviää mihin kaikkien kuviota toivotavasti käytetään.

KOIVISTON viesti

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm

Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm

Lasten kuvalliset onnittelut 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena: studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot ja/ tai disketti, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen:

Studio Salokannel & Toivonen, Koiviston Viesti p. 03 7824 553
Rauhankatu 8, 15110 Lahti.

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai sähköisesti edellämäinnittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 24e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 5e. Lehdessä julkaismattomia artikkeleita ja kirjoituksia julkaistaan seuran kotisivuilla www.koivistolaiset.net, jossa myös tämäkin lehti on luettavissa myöhemmin.

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi
Pankkiyht. Nordea Lahti 109130-305880

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

ISSBN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

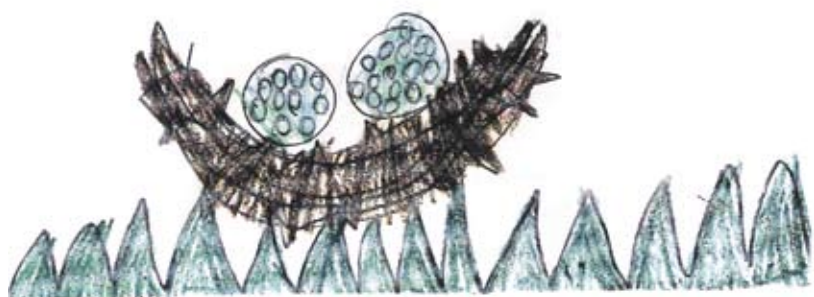
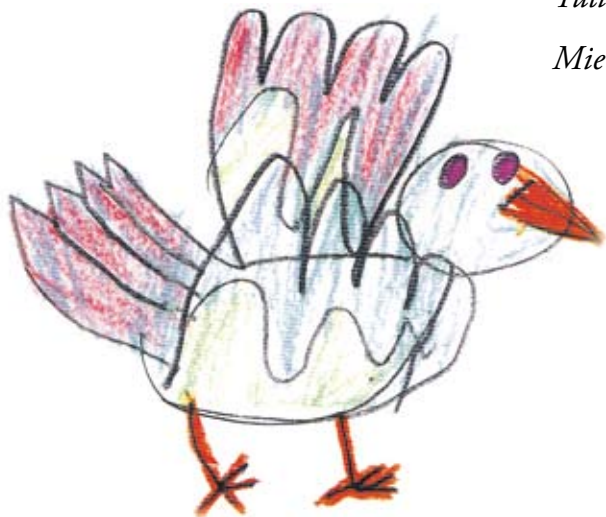
Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitetun ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Sula koskoti koo, täällä varangin vaa.

Tuli luli lumi suli, tuli vallan kesä.

Mie ko mänin katsomaa ni löysin linnunpesän.

Kuva ja loru Matti-seuko Juljukse Allin kokoamasta Meil ol enne musta kana -lapsuuden värssyt kirjasta.

Rakkaamme

**Erkki
PIIRONEN**

s. 15.5.1916 Koivisto
k. 17.4.2010 Naantali

**Elli Elisabeth
PIIRONEN**

o.s. Lehtinen
s. 16.11.1915 Urjala
k. 21.4.2010 Naantali

Rakkaudella muistaen
Esa ja Ritva
Eeva ja Markku
Eira-Erika
lastenlapset ja lapsenlapsenlapset
sisarukset
muut sukulaiset ja ystävät

*Minä tahdon merelle uudelleen
avomerelle pilvien luo.
Laiva uljas on ainoa toiveeni
ja tähti joka suunnan suo;
ja ruorin tempoilu, valkoiset purjeet
ja tuulen vieno soitto.
Ja rauhaisa uni, uni vertaansa vailla,
kun vabdista vapautetaan.*

*Keväiset taivaan tuulet
minut mukaanne ottakaa
ja hellästi kantakaa sinne,
missä uupuneet levätä saa.
Olen kulkenut pitkän matkan
ja minua väsyttää.
Saan viimein levon ja rauhan
ja unen ihanan.*

Siunaus toimitettu. Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitämme Naantalin vanhainkotiä vanhempiemme hyvästä hoidosta.

– Varapuheenjohtajalt' –

Terveisii varapuheenjohtajalt'

”Kaunis kirkas aurinko paistaa, metsät kummut kultaa. Kulje kanssain helmahan luonnon, huolet haihtuu Sulta”, näin laulettiin ennen kansakoulussa keväisin. Ja laulun sanoissa on vinha perä: auringon säteet ja luonnossa liikkuminen parantavat mielialaa ja hyvänolon tunnetta meissä jokaisessa.

Pitkän ja lumisen talven jälkeen tuli kevät nopeammin kuin ainakaan minä osasin kuvitella. Tuntui, että lumi suli ihan silmissä. No, siinä välillä tuli tiirailtua, että näkyikö taivaalla niitä tuhkapilviä, joita Islannista saapui tuulten mukana koko Eurooppaan. Onneksi ne haihtuivat pois ja elämä palautui taas normaaliksi.

Koivisto-Seura oli kutsunut koolle Hollolan Paimeleen koivistolaiset kyläyhteisöt ja koulupiirit yhteiseen neuvonpitoon huhtikuun 17. päivänä. Minä en valittavasti päässyt mukaan, kun flunssa iski ja kaatoi petiin useammaksi päiväksi. Minulle kerrottiin, että paikalla olleet olivat tyytyväisiä tapaamiseen ja ajatustenvaihtoon.

Syksyllä sitten kokoonnumme taas jo perinteeksi muodostuneeseen Koivisto-Seuran johtokunnan, toimikuntien sekä kylä-, suku- ja paikallisyhdistysten yhteiseen kokoukseen. Tarkka aika ja paikka ilmoitetaan myöhemmin.

Karjalan Liitto juhli 70-vuotistaivaltaan huhtikuun 20. päivänä. Ensin oli seminaari puheineen ja esitelmineen. Mukana olivat niin presidentin kuin pääministerinkin puheenvuorot. Markku Laukkanen luonnehti puheessaan meitä karjalaisia sanoin: ”Myö ollaan itsenäisiä ja itsepäisiä”, ja se oli mielestäni ihan osuva ilmaus. Juhlat jatkuivat sitten Helsingin kaupungin vastaanotolla ja lopuksi illalla oli Karjalatalolla juhлагаala.

Kesäkuun 17. – 20. päivinä vietetään Helsingissä Karjalaisia Laulujuhlia. Luvassa on monenlaista ohjelmaa, myös lapsille. Mukaan vaan!

Ja kotiseutumatkat Koivistolle pyörähtävät taas käyntiin. Alkukesä onkin varmaan parasta matkustusaikaa, kun luonto on siellä kauneimmillaan. Jos haluaa mukaan, kannattaa ottaa heti yhteyttä matkanjärjestäjiin.

Tietysti meillä kaikilla on tulevana kesänä ”Mäntsälä mielessämme”. Siellä tavataan oikein isolla sakilla heinä-elokuun vaihteessa! Koivisto-juhlat ovat ilman muuta kesän huipputapaus!

Hyvää kevättä ja alkukesää Teille kaikille!

Tuula Koppinen

**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdyssiteenä
- järjestää kotiseututilaisuuksi
- harjoittaa julkaisu-toimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Juha-Veikko Kurki
Koivistontie 2 C, 02140 Espoo
puh. 09-541 6751, 0400-601 838

Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651

Sihteeri, Virpi Huhtanen, Ahtaanmäki 1A2,
02280 Espoo. puh. 0440-501 806

virpi.huhtanen@kolumbus.fi
varalla Risto Kaukiainen, Helsinki

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lranta p. 05-5448850

Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341

Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj.
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 050-548 1601

Senioritoimikunta, Helge Teikari pj.
07190 Halkia
puh. 019-664 8112

Hallituksen muut jäsenet:
Raimo Kyytsönen, Mäntsälä
varalla Hannu Veijalainen, Lahti

Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174
varalla Airi Saarinen, Turku
Seppo Mäkinen, Anjalankoski. 040-506 0430
varalla Martti Karvonen, Kausala
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Pertti Hämäläinen, Espoo
Riitta Nurmi, Porvoo. 041-455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hanna Silfver, Piispanristi. 02-243 2940
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj. Sirpa Taskinen
Intiankatu 11, 00560 Helsinki
puh. 09-797 011
Säätiön asiamies Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-583 5397
koivisto-saatio@kolumbus.fi

Aken perheen evakkotuvasta minimuseo Paraisille

Koivistolla syntynyt Liisa Ake-Helariutta osti Paraisten Vanhalta Malmilta (Räätälinkuja 3) talon, jonka hellahuoneeseen perhe asettui evakkoon. Hän on sisustanut huoneen vastaamaan silloista aikaa, koska paljon alkuperäisiä huonekalujakin on palannut paikalleen. Pienois museossaan Liisa kertoo sanoin ja kuvin menetyistä kotipaikastaan Koivistonsaarella, evakkoon joutumisesta ja sopeutumisesta umpiruotsalaiselle paikkakunnalle.

Liisa Ake-Helariutta nautti viisi ensimmäistä lapsuusvuotta Koivusaaren (Koivistonsaari) luoteisosassa olevassa Eistilän kauniissa kylässä äitinsä Olga Annikki (o.s. Suutari) ja isänsä Toivo Matti Aken perheessä.

– Olin 5-vuotias kun evakkomatkamme Koiviston Koivusaaresta alkoi marraskuun viimeisenä päivänä 1939. Melkein kaksi vuotta jouduimme muuttamaan paikkakunnalta toiselle, kunnes kesällä 1941 tulimme Paraisille. Syksyllä, kun tulin kouluikään, muutimme lähemmäs koulua. Saimme pysyvemmän asuinpaikan Vanhalta Malmilta. Vuokrasimme hellahuoneen (450x415), missä meitä asui lopulta 6-henkinen perhe, kuvailee Liisa.

Nykyisin hyvin säilynyt puutaloalue Vanha Malmi muodosti Paraisten keskustan ja toimi entisaikaan kauppapaikkana. Aket asuivat Osuuskauppaa vastapäätä olevassa talossa, jonka toisessa huoneessa oli suutarinverstas ja samalla suutarin koti.

– Isäntä oli ilmeisesti tarvinnut korkkimattoja muuhun käyttöön, koska oli poistanut sen. Lattiaa peitti nöyhtäkerros, mutta siinä piti aluksi nukkua, kunnes äiti onnistui hankkimaan huutokaupasta vanhoja mattoja ja jostain maatalosta olkipatjoja. Pöytänä ja tuoleina olivat viereisestä kaupasta saadut puiset laatikot.

Parainen oli siihen aikaan ruotsinkielistä aluetta. Liisa Ake-Helariutta muistelee miten kaupassa ei ymmärretty mitä pyydettiin, joten oli vaikea saada haluamia tavaroita kuten lautasia, kahvikuppeja, ruokailuvälineitä jne.

– Meidän karjalaisten haastamista ei aina ymmärretty. Meillä, jotka muutimme Paraisille, oli suuria vaikeuksia, koska siellä puhuttiin siihen aikaan miltei yksinomaan ruotsia. Äitiä ei aina kaupassakaan ymmärretty, joten ruoan saamisen sakin oli vaikeuksia, kertoo Liisa, joka muistaa äitinsä todenneen, että ollaan niin ulkomailla.

Kalusteita hankittiin

Isä oli sodassa miinanraivauksessa ja myöhemmin merivartiostossa, joten äiti joutui yksin hoitamaan perheen asiat. Kun isä pääsi lomalle, vanhemmat lähtivät ostoksille.

Turun Puutorilta ostettiin nelikulmainen pöytä ja neljä jakkaraa. Myös auki vedettävä puusohva oli tarpeeseen. Nämä huonekalut ovat jälleen palanneet alkuperäiseen huoneeseensa Räätälinkujan kamariin.

Myöhemmin hankittiin vielä heteka ja pukkisänky, joten koko perheelle oli paikat nukkumista varten.

– Palaan täällä lapsuuden tunnelmaan kaikkien näiden tavaroiden keskellä muistorikkaassa ympäristössä. Tuossa on ompelukone, minkä äiti sai hankittua. Singeril-

Parikymmentä marttaa haravoi toukokuun alussa talkoilla evakkotuvan pihapiiriin.

lä hän sai ihmeitä aikaan, vaikka kankaista oli huutava pula. Äiti ompeli meidän kaikkien neljän lapsen vaatteet poljettavalla Singerillä. Lisäksi hän kutoi mattoja joita on säästynyt paljon, toteaa Liisa viitaten lattioita peittäviin mattoihin.

Kun Liisan vanhemmat perustivat Koivistolla oman kodin, muutti vaimo senaikaisen tavan mukaan kapioineen miehensä kotiin miniäksi. Siellä Annikki äiti ompeli ja kutoi kaikki uuteen kotiin tarvittavat liinavaatteet, ikkunaverhot ja kaunisraitaiset riepumatot. Merimiesveljet olivat tuoneet ulkomailta kauniita vaatteita ja kankaista.

Paraisilla tilanne oli sodan seurauksena toinen. Kankaistakin oli pula. Sota-aikana kierrätettiin tavaroita huutokauppojen välityksellä. Liisa muistaa, että naapuri joka osasi vähän suomea, kertoi huutokauppapaikoista.

– Ilman huutokauppoja olisimme tuskin tulleet toimeen. Äiti hank-

Liisa Ake-Helariutta odottaa jännityksellä mitä kukkia kevät tuo ilmoille talon ympäristöstä.

Koivistolaisuus näkyy jälleen hellahuoneessa, missä Aken kuusihekinen perhe asui muutaman vuoden.

ki sieltä mattoja lattian lämmikkeeksi sekä kippoja ja kuppeja talousesineiksi. Joskus hän onnistui saamaan uuttakin kangasta ompeluksiinsa.

Aket asuivat Räätälinkujan kamarissa 3-4 vuotta, kunnes muuttivat Pikku-Moskovaan. Siellä heillä oli koko talo (keittiö, makuuhuone ja olohuone) käytössä siihen saakka, että isä rakensi oman talon.

Martat talkoissa

Liisa muistaa, että isän rakentaessa taloa olivat ihmisetkin tulleet sen verran tutuiksi, että saatiin talkooväkeä. Samaa auttamishenkeä ilmaisivat Paraisten Marttayhdistyksen jäsenet tulemalla haravointitalkoisiin evakkotuvan pihamaalle. Paraisten Marttayhdistys ry on suomenkielinen yhdistys, joka on aloittanut toimintansa jo v. 1928.

Se oli Paraisilla ainut suomenkielinen yhdistys, missä Annikki

Akelle saattoi käydä. Koska marttatoiminta oli tuttua jo Koiviston ajoilta, jatkoi Annikki uudella paikkakunnalla toimintaa ja Liisa kulki äidin mukana.

Tällä hetkellä yhdistyksessä on jäseniä noin 30, osa heistä on Liisan tavoin koivistolaisia. Sihteerinä toimii Anneli Bjennes (o.s. Ake). Liisan ja Annelin isät olivat veljeksiä.

Joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina pidettävissä marttailloissa käy yleensä 15-20 jäsentä. Kun he 3.5. viettivät marttailtaa Liisa Ake-Helariutan lapsuudenkodissa pihatalkoiden ja piknikin merkeissä, oli heitä runsaat parikymmentä paikalla.

He saivat samalla tutustua Liisan minimuseoon, johon on koottu Koivistolta Eistilän kodista tuotuja tavaroita, kuten hellanrenkaat, silitysrauta, puinen viljakauha ja monia muita muistoesineitä. Kamarin seinillä on Liisan maalauksia, jotka kertovat lapsuusmaisesta, kodin jättämisestä, sodas-

ta ja sen synnyttämistä tunteista. Suutarin asumassa kamarissa on lisää Liisan maalauksia esimerkiksi Vanhan Malmin lapsuusmaisesta sekä ympäristöstä.

Liisa Ake-Helariutta kertoo, että vierailulle on jo tulossa sekä suomen- että ruotsinkielisiä ryhmiä.

– Kerron evakkomatkoista sekä sopeutumisesta uuteen ympäristöön ja etenkin vieraan kielen aiheuttamista lisävaikeuksista, lupaa Liisa ja muistuttaa, että lisää kertomuksia löytyy hänen 300-sivuisesta kirjastaan Karjalan Koivistolta Vanhalle Malmille. Kirjasta ja evakkotuvassa vierailemisesta kertoo lisää

Liisa Ake-Helariutta
0400 694 603
liisa.ake@luukku.com

Kullervo Huppunen

Kirjotuksi ja kuulumissii

Peussa-sukututkimus

Allekirjoittanut on tutkinut Peussa-sukua ja päässyt 1700-luvun alkuun. Muuten sain selvää, mutta eräs henkilö on ”hukassa”. Tämä henkilö muutti erään tiedon mukaan Amerikkaan vähän yli 20-vuotiaana ja lähetti sieltä

yhden kirjeen äidilleen, joka ei lähettänyt vastausta ja nyt ei löydy osoitetta suvun ”arkistosta”. Sen jälkeen ei ole kyseisestä henkilöstä saatu tietoja, vaikka hänen veljensä sitä etsi kauan sitten.

Kyseinen henkilö oli syntynyt Koiviston Humaljoella 1.11.1888.

Nimi: Wäinö (Wäinö) Peussa

Isä:	Mikko (Michel) Markuksenpoika Peussa	s. 19.9.1857 Makslahti k. 10.7.1902 Humaljoki
Äiti	Saara Johanintytär os. Känä Peussa	s. 6.1.1865 Humaljoki k. 8.12.1912 Humaljoki
Veli	Konsta (Konstantin) Peussa	s. 1.10.1886 Humaljoki k. 1.12.1960 Lieto
Konstan tytär-	Toini Hämäläinen	s. 25.5.1918 Humaljoki k. 6.10.2002 Kotka
Allekirjoittanut on	Toinin poika	s. 14.3.1943 Kotka

Yritin etsiä netin kautta USA:ssa olevia henkilöitä, joilta asiaa voisi kysyä ja ovatko Wäinön jälkeläisiä/sukulaisia, mutta kun tuo minun englannin kielitaito ei taida sellaisenaan riittää, niin olisiko jollakin muulla henkilöllä siihen mahdollisuutta tai kiinnostusta? Jos jollakin on mahdollisesti jotakin tietoa asiasta, niin niitä voi laittaa tulemaan:

Pertti Hämäläinen, puh. 0500 753 803

Velhontie 2 C 24, 48350 Kotka

pertti.aa.hamalainen@kymp.net

Kiitokset Koivisto-seuralle

Kirjojen kirjoittaminen ja kustantaminen ei ole halpaa hommaa ja ainoa joka siitä hyötyy on Suomen valtio saamalla jokaisesta kirjasta joita ei ole edes myyty 22% arvonnäkövero.

Kirjakaupoissa myydyistä kirjoista ALV on noin puolet vähemmän, onko se tasa-arvoa ja EU:n säädösten mukaisia?

Kiitän Koivisto-seuraa ja Koivisto-säätiötä saamastani tuesta jolla syntyneitä kustannuksia KUIN TAIVAAN LINNUT kirjasta syntyi. Voisi sanoa, että aletaan kohta olla ns. omillaan.

Talven mittaan muun tekemisen ohella kun oli kova talvi kirjoitin uuden kirjan joka menee lähiviikkoina painoon. Kirjassa käsitellään hieman sotia ja seurauksia sekä Mannerheimin elämää Pietarissa niin kuin venäläiset sen kokivat.

Kirjan nimi on KUIN PÄSIÄ NARUSTA ja käsittelee paljon muitakin asioita mm. Alfred Kordelinin elämää ja vähemmän tosia tarinoita.

Kirjat ovat pelkästään pehmeäkantisia ja noin 170 sivua, kirjan hinta 15€ + lähetyskulut. Mikäli kirja kiinnostaa, niin niitä voi tilata 0400 412 650.

Aulis Soukka
Puutarhurintie 16
49400 Hamina

PS. Luulisi Suomen valtion puuttuvan ALV hintaan, sillä nyt moni painattaa kirjat Virossa, Pietarissa ja Petroskoissa.

jatkuu sivulta 1

Kylätoiminta on menneitten muistelua, mutta yhtä paljon tämän päivän yhteisöllisiä kokemuksia. Saarenpään Osuuskaupan poika, matkanjärjestäjä Tuomo Hilska kertoi matkojen järjestämisen tilanteesta ja saarille pääsemisen ehdoista. Vielä ehtii mukaan ensikesän matkoille. Passi- ja erityisesti viisumikäytäntöjen vuoksi kannattaa kuitenkin pikkuhiljaa toimia, jos parhaaseen loma-aikaan mieltä kotikylänsä rannalle

varpaita huljuttelemaan.

Jokainen koivistolainen kytkeytyy johonkin, monasti useampaankin kylään. Ensikesän Mäntsälän juhlilla kylät taas koontuvat. Kaikkien kylien yhteistoiminta ei ole samanlaista, välillä eletään vilkkaampaa kautta, välillä kerätään voimia uusien haasteiden varalta. Voimia saa yhteisestä tekemisestä, ja keittokattilasta ja makeasta pullasta, joita kokousväelle tarjoilivat Lahden Koivistolaisten

Ritva Tähtkää ja Irma Kurki. Keväinen iltapäivä oli mukava viettää ko sama kylä väkkee ol kerrallaan enemmän yhes.

Koivisto-tuotteita

Koivistotuotteiden tilauksia ottaa vastaan
Marja-Leena Montonen
Susisuontie 36, 06200 Porvoo.
puh. 019-668 811, 040-500 5026

Sateenvarjo 15€

Pikee paita 16,50€

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Koivistojuhlat Mäntsälässä 31.7. - 71.8.2010

MÄNTSÄLÄ MIELESSÄIN

62. KOIVISTO-JUHLAT

31.7.-1.8.2010

MÄNTSÄLÄSSÄ

TERVETULOA

Kylä- ja sukukokoukset

Kokoontumiset lauantaina klo 12.30-15.30 ja sunnuntaina klo 12.30-13.30

Tarvittavien luokkien ja myyntipöytien tilavaraukset
Seppo Tähtäpää puh. 0400 990615
seppo.tahkapaa@pp1.inet.fi

Majoitusmahdollisuuksia lähipaikkakunnilla

Järvenpää (24 km)

Scandic Järvenpää
Asema-aukio, puh. 09 27141
jarvenpaa@scandichotels.com

Porvoo (39 km)

Seurahovi
Rauhankatu 27, puh. 01954761

Hotelli Sparre
Piispankatu 34, puh. 019584455

Hyvinkää (26 km)

Hotelli Cumulus
Hämeenkatu 2-4, puh. 019429100

Mäntsälän Koivistolaiset valmistautuvat valtakunnallisiin Koivisto – juhliin

Suomen Koivisto-seura ry ja Mäntsälässä toimiva Mäntsälän koivistolaiset järjestävät valtakunnalliset Koivisto-juhlat Mäntsälässä 31.7.-1.8. Juhlat on järjestetty vuorotellen paikkakunnilla, jonne Koiviston kauppala ja maalaiskunnan asukkaita sijoitettiin asumaan sodan jälkeen.

Koivistolaisten pitäjä- ja kotiseutujuhlat järjestetään tänä vuonna 62. kerran. Ensimmäisen kerran ne olivat Porvoossa vuonna 1949 ja Mäntsälässä 1952. Sen jälkeenkin on väki kutsuttu Mäntsälään useamman kerran, viimeksi vuonna 2003.

- Meillä on kokemusta juhlien järjestelyistä ja omalla väellä pystymme hoitamaan perusasiat, mutta lisäksi tarvitsemme jonkin verran talkooväkeä auttamaan monissa käytännön asioissa. Järjestämme toukokuun 10:s päivä Juustoporilla tiedotustilaisuuden, jossa selvitämme avoinna olevia tehtäviä. Kelloaika tarkentuu myöhemmin, mutta kyse on iltatilaisuudesta, Mäntsälän koivistolaiset ry:n puheenjohtaja Raimo Kyytsönen kertoo.

Hän on Suomen Koivisto-Seuran hallituksen jäsen ja varajäsenenä on Hannu Veijalainen Lahdesta. Hallituspaikka on vuorovuosina ollut Lahden tai Mäntsälän edustajalla.

Raimo Kyytsönen jatkaa puheenjohtajana

Kyytsönen valittiin Mäntsälän koivistolaiset ry:n vuosikokouksessa edelleen seuran puheenjohtajaksi. Samoin valittiin uudelleen erovuorossa olleet hallituksen jäsenet Seppo Tähtäpää, Martti Ratia ja Anja Kyytsönen.

Toiminta Mäntsälässä on ollut vilkasta, sillä seuran eri tilaisuuksiin on riittänyt väkeä.

Tämän vuoden tapahtumista on merkittävin edellä mainittu valtakunnallinen juhla, mutta lisäksi on jo käyty Suomen Koivisto-Seuran vuosikokouksessa ja talvijuhlilla Porvoossa ja kesäkuussa järjestetään karjalaiset kesäjuhlat Helsingissä 19. - 20.6.

Koivisto-juhlien juhlatoimikunnan yhteistyö Suomen Koivisto-Seuran kylätoimikuntien ja yhdistysten kanssa jatkuu tiiviinä ja huipentuu juhlaan.

Jorma Ratia esittelee Seppo Tähtäpälle ja Raimo Kyytsöselle Yleltä saamaansa äänitettä Koivisto-juhliavarten. Levyllä soivat alkuperäiset Koiviston kirkon kellot.

Koivisto-juhilla Mäntsälässä 31.7. – 1.8. 2010

Perinnenäyttelyyn toivotaan:

1. "Tunnistatko, muistatko?"

Onko sinulla valokuvia, joiden kaikkia henkilöitä tai paikkoja et tunne? Tuo valokuviasi näyttelyyn; joku saattaa tunnistaa tuttuja henkilöitä tai paikkoja!

2. Evakkoesineistöä

-mitä tuli mukaan kotoa lähdettäessä? Mikä tarina niihin liittyy? -rekiryijyt, kapsäkit yms.matkatavarat ovat myös tervetulleita!

3. Vanhat työkalut

-sekä naisten että miesten tärkeät esineet: puukot, sirpit, vispilät yms...

4. Muu vanha esineistö

-mielellään tarinan kanssa! Voit kirjoittaa tarinan itse paperille tai kertoa sen meille.

Työnäytös:

"Nykyajan pärekopan" tekoa.

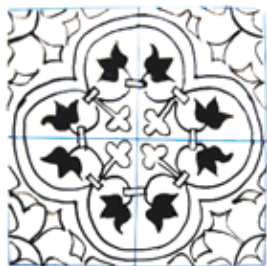
Työpaja:

Erityisesti lapsille; uusiokoruja paperista – tule mukaan tekemään!

Perinnekilpailu

Aiheena Koiviston kirkon lattiamosaikki (kuva). Mitä tulee mieleesi kuvista?

Materiaali ja toteutustekniikka vapaat. Kudonnainen, puutyö, taos... sinä päätät ja teet!

Palkinnot: I sija 100€, II sija 70€, III sija 50€.

Tuomaristo voi halutessaan jakaa palkintosummat toisinkin.

Kilpailutyöt toimitetaan osoitteeseen:

Koivisto-seuran Perinnetoimikunta / Rauni Rokka
Rämsööntie 967, 37350 Rämsö

Tai viim. perjantaina 30.7. klo 16 näyttelypaikalle, Mäntsälän Uusi Lukio.

Mahdolliset tiedustelut Raunilta p. 040-5060314 / e-mail: rauni.rokka@vesilahti.fi

Tervetuloo kassomaan näyttely ja työnäytöst, ja sithä myö yhes lauletaaki!

Toivottaa Perinnetoimikunnan väki

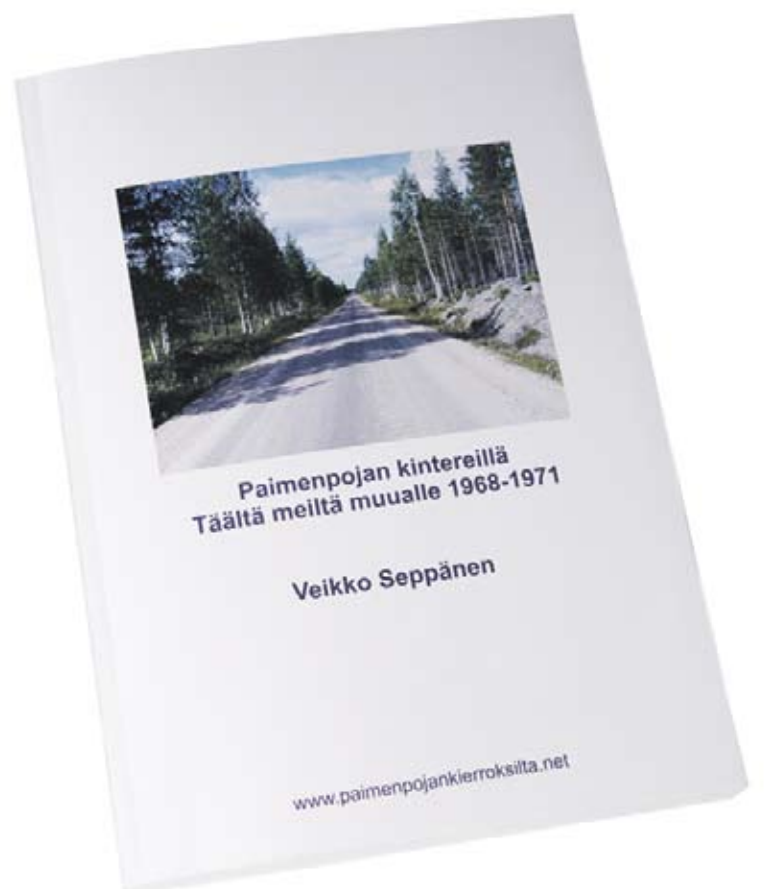
Paimenpojan kintereillä. Täältä meiltä muualle 1968-1971.

Veikko Seppänen on toimittanut kolmannen osan Mauno Koivunevan Päivämies-lehteen kirjoitamiin Paimenpojan kierroksilta pakinoihin. Viipurissa syntynyt Koivuneva ja tämän Koiviston Viestin perustaja ja ensimmäinen päätoimittaja oli Utajärven kirkkoherra 1950-luvun alusta juuri vuoteen 1971 eli eläkkeelle jäämiseensä saakka.

Utajärvelle hän päätyi oltuaan sodan jälkeen ensin evakkopappina ja sitten lyhyen aikaa Haapavedellä. Koivuneva toimi kirkkoherran työnsä ohella aktiivisesti vanhoilislestaadiolaisuuden piirissä ja oli tunnettu muun muassa poronhoitostaan. Paimenpojan kierroksilta-pakinoissa hän kuvaa omintakeisesti ja humoristisesti paitsi omaa elämäänsä, myös yleisempiä valtakunnan ja uskon asioita.

Kolmannessa osassa Koivunevan ympäristö muuttuu merkittävästi, kun hän jättää työnsä Utajärven pappilassa jäädessään eläkkeelle. Suomen kuvalehden haastattelussa vuonna 1971 Elina Karjalainen luonnehtii häntä Utajärven hauskaksi papiksi ja hänen

laumaansa Jumalan viuhakkeiksi. Koivuneva ei laumaansa hylännyt, vaikka virkatyöt päättyivätkin, ehkäpä juuri päinvastoin. Hänellä oli itse asiassa enemmän aikaa käytettävissä, kun hän oli omien sanojensa mukaan vapaana virkansa rasituksista.

**Paimenpojan kintereillä.
Täältä meiltä muualle 1968-1971**
Veikko Seppänen
ISBN 978-952-67163-1-2
www.paimenpojankierroksilta.net
teksti kirjan takalieveestä

Irman peti ja puuro

Kodinomainen majoitus Lahdessa
Mäntsälän 2010 ja Lahden 2011 juhliin.

Irma Ruokolainen

Tarjantie 14, 15900 Lahti
puh. 040 755 9065
irma@irmanpetijapuuro.fi

Koiviston puukkosepät ja puukot

Olen kokoamassa tietoutta Koivistolla valmistetuista puukoista sekä puukkojen tekijöistä.

Ottaisin mielelläni kuvattaviksi ja mitattaviksi vanhoja koivistolaisia puukkoja. Myös tarinat puukoista, sepistä ja niiden vaiheista otetaan enemmän kuin kiitollisuudella vastaan.

Puukot ja muun materiaalin palautan heti valokuvauksen ja tallennuksen jälkeen.

Tule juttelemaan puukoista kanssani Koivistojuhlilla.

Lisätieto: Ari Karhu
• puh 0400 438 789
• Rämsööntie 967
37350 Rämsö
• ari.karhu@nallegraf.fi

Onnitteluit` ja muistamissii`

90 vuotta täytti Helsingissä 20.4.2010 HILKKA ANNIKKI TAPANAINEN o.s. Peussa Maksлахdesta.

Helsingin Koivistolaiset onnittelevat häntä näin jälkikäteen!

Hollannissa Radboud Universiteit Nijmegenissä tarkastettiin 30.3.2010 kello 13.30 FM TUULA KAARINA RINTEEN väitöskirja Getting under the skin of p63. Väitös keskittyy molekyyli-genetiikan alaan perinnöllisyystieteen laitoksella lääketieteellisessä tiedekunnassa.

Tuula Kaarina Rinteen isoäiti Alli Rämö os. Koskinen on kotoisin Koiviston Humaljoelta.

Tiedättekö? - vastaukset.

1. Koivisto-kirjan toinen toimittaja oli maisteri K.W. Hoppu, nuorena ylioppilaana oli kirjoittanut mainitun teoksen.
2. Pitäjäkoulu, joka alkoi toimintansa seurakunnan toimesta v. 1735.
3. V. 1895.
4. Maksлахden asemaseudulla, jossa oli ollut rakennuskielto jo v.sta 1936 lähtien ja tekeillä ollut asemakaavakin oli saatu valmiiksi ennen talvisotaa, vaikkei sitä silloin ehdittykään lopullisesti vahvistaa.
5. 191 alusta nettomäärältään 13.925 rek. tonnia.
6. Piikkikaloista puristettiin sitä varten rakennetuissa jalostusrehtaissa, jollainen oli mm. Ingertilässä, höyryssä keittäen rasva pois ja kalamassa kuivattiin kalajauhoksi.
7. Kalakauppias Hioppi Peussa vuosina 1887-1909.
8. Niinestä kudottuja säkkejä ja mattoja, joissa tuotiin monenlaista tavaraa Venäjältä.
9. V:n 1944 lopulla monistettuina, seuraavan vuoden alusta lähtien alkoi lehti sitten ilmestyä painettuna.
10. Kurkelan nuorisoseura.

Kysymykset ja vastaukset Toukokuun 1954 Koiviston Viestistä.

Tääl` tapahtuu

Turun ja ympäristön Koivistolaiset

Kajuutaittaa vietetään 18.5. klo 17 alkaen Kajuutassa Äitienpäivän jälkitunnelmissa

Tiistaina 15.6. menemme Sipilämäen kesäteatteriin Piikkiöön katsomaan ”Ulvovaa mylläriä”. Alkaa klo 18.30. Lippuja voi varata Seijalta puh. 050-5356174

Koivistojuhlille Mäntsälään lähemme yhteiskuljetuksella Turusta 31.7. klo 8.00 Turun Tuomiokirkolta. Matkan varrelta voi tulla mukaan. Paluu 1.8. juhlien jälkeen. Hotelli Cumuluksesta, Hyvinkäältä on varattu halukaille huoneita. Ilm. viimeistään 4.7. Airille puh. 0400-538 443 tai airi.a.saarinen@gmail.com

Laiva-bussimatka Puolaan 4-9.9. (6 päivää) Matkakertomus maaliskuun Koiviston Viestissä. Ilm. viimeistään toukokuun loppuun mennessä (Airille)

Perinteinen Viking-linen risteily 13-14.9.2010 Isabellalla Lähtö 13.9. klo 21.00 Turun Viking terminaalista Saapuminen Turkuun 14.9. klo 19.50 Risteilypaketin hinta:

A-luokan kahden hengen hytissä 24 €/henk. Hytti yksin 27 € B-luokan kahden hengen hytissä 23 €/henk, Hytti yksin 22 €. Hintaan sisältyy lounas Buffet-ravintolan noutopöydästä, ruokajuomat ja kahvi sekä erillinen kahvi- ja pullakuponki. Yhteinen tilaisuus ohjelmiseen ja arpajaisineen. Varaapa aika kalenterista. Ilmoittautumiset elokuun alkuun mennessä Airille.

Tervetuloa mukaan Johtokunta

Koivistolaiset ylioppilaat

Koivisto-Säätiö lahjoittaa vuoden 2010 koivistolaista syntyperää oleville ylioppilaille Koiviston Viestin vuosikerran.

Lehden postittamista varten tarvitsemme tiedot: ylioppilaan nimi ja osoite, koulu, mistä päässyt ylioppilaaksi sekä vanhempien tai isovanhempien nimet ja kotipaikka Koivistolla.

Tiedot postikortilla osoitteeseen: Koivisto-Säätiö c/o Pertti Hoikkala Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo

PS. Mikäli haluatte, että ylioppilaan tiedot julkaistaan onnitteilupalstalla, siitä tieto suoraan Koiviston Viestin toimitukseen kirjallisesti.

Koivisto-Säätiö

Tällä palstalla julkaisemme myös kuvallisia onnittelevia 6€/kuva.

Aineisto vastaanotetaan mieluiten digitaalisena, otsikolla: Koiviston viesti/onnittelevat, osoitteeseen: studio@salokanneltoivonen.fi. Muussa tapauksessa disketti tai CD-levy.

Valokuva osoitteeseen: Studio Salokannel Et Toivonen, Päijänteenteenkatu 11, 15140 Lahti.

Tekstiä voit liittää mukaan tekstiä 90 kirjaimen verran.

Kuvien lähetyksellä omalla vastuulla. Kuvat palautetaan vain jos mukana on osoitteellinen kirjekuori postimerkkeineen.

Koiviston Heinot tekee kesäretken Bengtskäriin 7.7.2010

Lähtö Turusta 7.7. klo 8.45 Kasnäsiin saavutaan klo 10.00. Tutustuminen Sinisimpukan luontokeskuksen näyttelyihin. Lounas seisovasta pöydästä klo 11.30.

Lähtö Bengtskäriin klo 12.30.

Matka Bengtskäriin kestää n. tunnin.

Majakassa opastus ja mahdollisuus kiivetä torniin ja tutustua näyttelyihin myös omatoimisesti.

Klo 15.00 lähtee paluukuljetus,

saapuminen viikinkikeskus Roderborgiin klo 15.30.

Iltapäiväkahvit pullan kera.

Klo 17.00 lähtö Kasnäsiin ja sieltä takaisin Turkuun, jossa ollaan n. klo 19.00.

Matkan hinta: 99 eur/hlö sis. matka, chartervenekuljetukset, lounas, iltapäiväkahvit sekä sisäänpääsy ja opastukset.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja matkasta:

Mauri Heino p. 0440-774374 31.5.2010 mennessä

Kesän 2010 heinä ja elokuun matkat KOIVISTOLLE

Matkoja tehdään Koiviston alueelle, Koiviston saarille tai yhdistelmämatkana vaikkapa Pietariin.

Matkat Koivusaarelle (Saarenpää), josta voi tehdä päivän retkiä muille saarille.

Matkat:

3 päivää 2 yötä esm. Koivusaari tai keskiviikko-perjantai Alustava hinta 360 €

4 päivää 3 yötä esim. Sunnuntai – keskiviikko jolloin yhtenä päivänä voi tehdä retken Tiurin tai Piisarelle.. Alustava hinta 395 €. Retken hinta riippuu ryhmän suuruudesta.

Yhdistelmämatka

3 päivää 2 yötä. Osa ryhmästä matkaa Koivusaareen ja osa jää mantereelle. Majoitus esim. hotelli Lokissa. Mantereen ryhmä (tai osa ryhmästä) voi tehdä retken Tiurin tai Piisareen ja loput voivat tutustua omiin kotikyliinsä jos vain kyliin bussilla on ajokelpoinen tie. Bussi on ryhmän käytössä koko oleskelun ajan Alustava hinta 380 € + retki.

4 päivää 3 yötä 1 yö Viipurissa jossa kiertoaajelu ja illallinen Koivistolla ryhmä jakautuu Saarenpään ryhmäksi 412,00 € ja Pietarin ryhmäksi 455,00 € Pietarin ryhmällä opastettu kanavakierros, majoitus, illallinen, Aamiaisen jälkeen 3 tunnin kaupunkikierros, käynti Iisakin kirkossa. Ajo Terijoelle (hotelli Baltiets) Aamiaisen jälkeen käynti Repinin museossa sekä Raivolan lehtikuusimetsässä. Paluu Koiviston kautta Viipuriin jossa päivällinen Pyöreässä tornissa.

Muistettava, että Koiviston saarille matkustajalla tulee olla kopio passista 1 kk ennen matkaa matkanjärjestäjällä ja muut asiakirjat viisumianomuskaavake ja 1 passikuva 2 viikkoa ennen matkan alkua lähetettäväksi Venäjän konsulaattiin. Kaikkiin matkahintoihin sisältyvät viisumit, kuljetukset, majoitukset ja ruokailut.

Vielä on mahdollisuus tulla mukaan seuraaville lähdöille. Tämä edellyttää, että saamme passista kopion välittömästi.

18-20.6 pe-su Saarenpää

20-23.6 su-ke Tiurinsaari

1-4.7 to-su Pietari

Heinäkuussa on tilaa myös ryhmille. Ota yhteyttä ja haastellaan

Suomen Autolomat Oy

Olavinlinnantie 2 C, 00900 Helsinki

hilska@autolomat.fi

Terveisin Tuomo Hilska, 0400-883242